FRAMTIDENS LÄRSTIGAR

**Framtiden genom tre scenarier –
ett arbetsmaterial för svenskspråkiga lärstigar**

Innehåll

Introduktion	3
Scenario 1: Framgång med hälften bark i brödet	6
Persona: Klassövervakaren Eddie	9
Scenario 2: Språkskärgården	10
Persona: Klassläraren Sasha	12
Scenario 3: Pengarna styr	15
Persona: Klassläraren Joar	16

Projektgrupp:

Mikael Paltschik, docent, senior rådgivare
Charlotta Nyholm, utbildningsplanerare, Sydkustens landskapsförbund
Katarina Rejman, sakkunnig i utbildning, Svenska folkskolans vänner

Layout

Pia Pettersson

Foto

Omslag: Monkey Business Images via Canva.com
Inlaga: sidan 5 Pexels/Dimenshtein Olga, övriga sidor Frida Lönnroos

SYDKUSTEN
SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND

SFV SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

Introduktion

Hur kan de svenskspråkiga lärstigarna planeras och utformas på bästa sätt? Hur kan vi arbeta för att de även i framtiden ska erbjuda barn och unga likvärdig och kvalitativ utbildning på svenska, från småbarnspedagogiken till andra stadiet? Vad ska vi göra i dag för att styra mot önskvärda scenarier? Hur kan vi undvika oönskade utfall?

Scenariometoden är ett verktyg för att identifiera möjligheter och konkreta handlingar som leder i önskad riktning. Genom scenarioarbete vill Svenska folkskolans vänner och Sydkustens landskapsförbund vara med och forma de svenskspråkiga lärstigarna med sikte på 2045.

I scenarioarbetet har projektgruppen intervjuat lärare, forskare, sakkunniga och andra samhällsengagerade personer som bidragit med kunskap och erfarenheter. Vi har också tagit del av rapporter om skola och utbildning och i olika sammanhang diskuterat vad olika trender, osäkerheter, möjligheter och risker kan betyda för de svenskspråkiga lärstigarna. Ett stort tack till alla som deltagit i arbetet, och särskilt till projektets referensgruppsmedlemmar **Tony Björk**, **Inger Damlin**, **Minna Lindberg**, **Noora Lohi**, **Lillemor Norrena**, **Michaela Pörn**, **Fritjof Sahlström**, **Marianne West-Ståhl** och **Anders Vikström**.

De tre scenarier vi presenterar här har således vuxit fram i flera steg. Slutligen har några lärarstuderande fått föreställa sig vad det kunde innebära att vara lärare i de olika scenarierna. På basen av deras skisser har vi tecknat tre personas, som ni får möta i materialet.

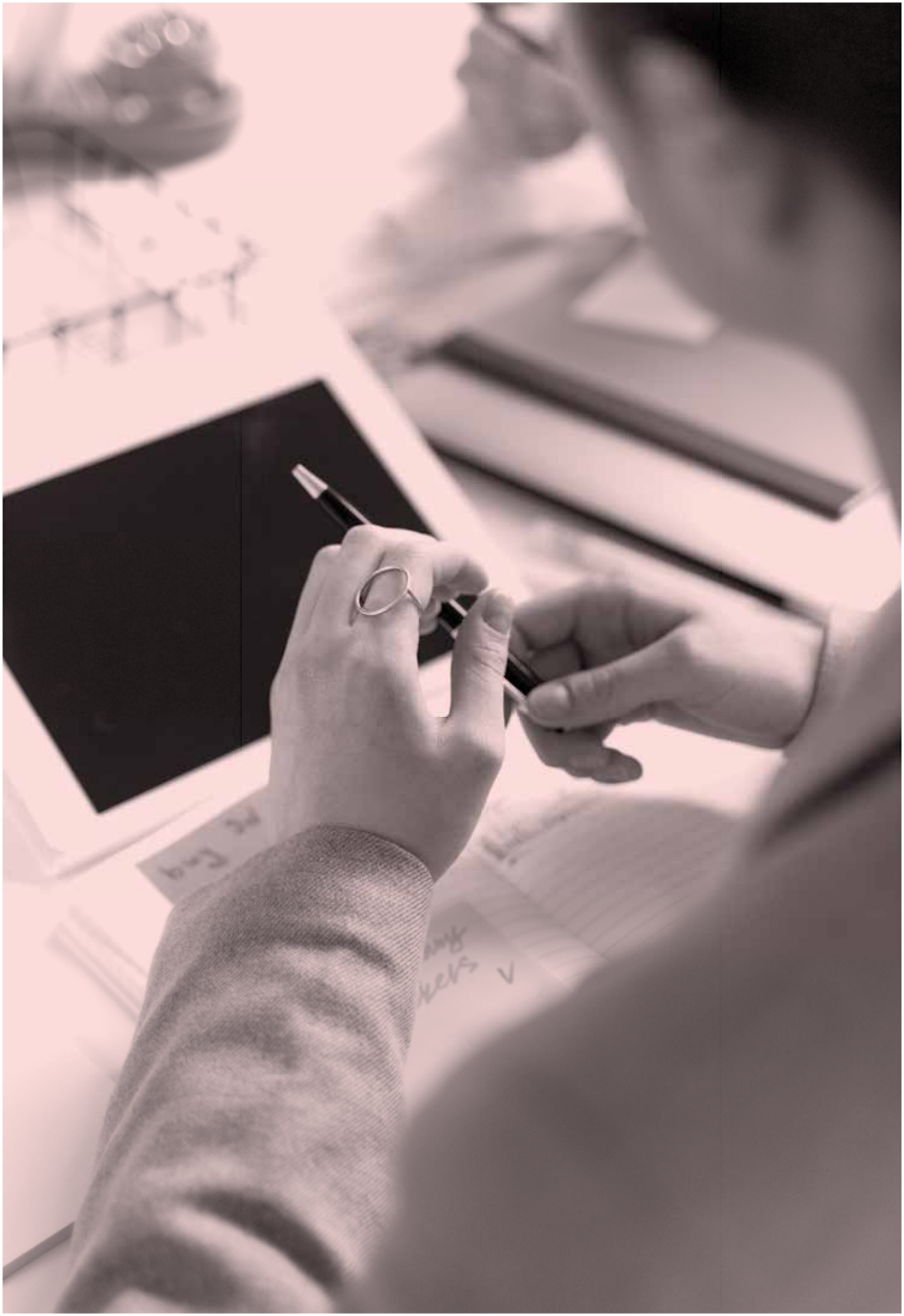
Syftet med materialet är att det ska bidra till ett aktivt och konstruktivt samtal om hur lärstigar på svenska kunde utformas i framtiden. Materialet kan öka förståelsen för vilka frågor vi behöver vara beredda på, och hjälpa oss att se i vilken riktning vi önskar föra utvecklingen.

Notera att ett scenario inte är detsamma som en vision. En vision utmålar en önskad framtid, medan ett scenario visar hur framtiden skulle kunna se ut. De kan väcka motstånd, och det är just tanken! De ger oss som är intresserade av de svenskspråkiga lärstigarna något att ta ställning till.

Använd materialet till exempel så här:

- Du som diskussionsledare/initiativtagare samlar den grupp personer du önskar diskutera framtidens lärstigar med.
- Påminn gruppen om att scenarier inte är detsamma som visioner, utan beskrivningar av möjliga framtider. Scenarierna ska stimulera till kreativa och öppna samtal.
- Be alla läsa igenom scenarierna, kanske med penna i hand.
- Välj ett scenario åt gången.
- Fyll i den scenariospecifika situationsanalystabellen som finns längre fram i materialet.
- Använd därtill gärna frågorna som du upplever relevanta för er verksamhet.
- Diskussionen kan utmynna i en utvecklingsidé, en handlingsplan, en vision, en strategi eller ett nytt scenario. Eller låt samtalet öppna för fortsatt dialog och kreativa processer i ert utvecklingsarbete.
- Se också informationsrutorna på sista uppslaget, där vi presenterar några centrala punkter ur tre rapporter som är relevanta med tanke på svenskspråkiga lärstigar i framtiden.

Vi önskar er givande diskussioner!

Scenario 1

Framgång med hälften bark i brödet

Världsläget har stabiliserats och ekonomin håller sakta på att återhämta sig. Samhället befinner sig inte i kris, men resurserna är fortsatt knappa vilket kräver medvetna prioriteringar. För att säkerställa alla samhällsfunktioner, inklusive utbildningen, har man tagit till innovativa lösningar där också tidigare outnyttjade resurser nu spelar en betydande roll. Samarbetet mellan kommunerna har fördjupats och antalet kommuner har minskat. Offentliga beslut syftar till att upprätthålla likvärdighet, även om vägarna dit ser annorlunda ut än tidigare.

Lärarrollen har förändrats. Lärare undervisar i flera årskurser och ämnen, och förväntas arbeta mer flexibelt. Pedagogisk kompetens är fortfarande central men kraven på formell behörighet har blivit mer flexibla för att möta lärarbristen. Lärare har fått en tydligare roll och ett större ansvar för elevernas välbefinnande, även för dem som deltar i undervisningen på distans. Digitalisering och hybridlösningar är integrerade i undervisningen. Många elever arbetar med personliga AI-assistenter.

De digitala lösningarna används inte bara som stöd, utan spelar en central roll i att säkerställa undervisningens tillgänglighet – särskilt i glesbygd där många skolor lagts ner. Nya lösningar hjälper kommunerna att hantera kostnaderna för läromedel. Staten har genom styrdokument och nationella prov skärpt uppföljningen av kvalitet och kunskapsnivåer för att motverka ökande variation mellan kommuner. Olika typer av kontroller har blivit vanliga.

Public service-verksamhet har ett pedagogiskt uppdrag, främst inom språkutbildningen. Den har också en roll i att stöda språkliga minoriteters lärstigar.

Integrationen av barn och unga är etablerad på alla utbildningsstadier. Språkligt präglas skolorna av ökad mångfald. Engelskan har blivit vanligare i vardagen, men undervisningen i svenska och finska säkerställs. Rektorerna har rätt fria händer att hantera språkfrågorna. Antalet lärare med annat modersmål än svenska eller finska har ökat, vilket förstärker inkluderingen.

I strävan efter socialt och fysiskt hållbara lösningar fungerar skolorna som lokala centrum för barn och unga, där småbarnspedagogik, utbildning, bibliotek, fritidsverksamhet och olika sociala stödfunktioner samverkar.

Scenariot i förhållande till tre centrala osäkerheter:

- Samhällets ekonomiska resurser: Knappa
- Digitalisering och AI i utbildningen: Mycket hög
- Polariseringen i samhället: Mycket låg

Persona

Klassövervakaren Eddie

Eddie sätter sig vid ena väggen i klassrummet. Han har ingen egen plats, men brukar sitta här så han kan övervaka eleverna. Eleverna sitter vid sina bord. De har startat dagens lektioner, som finns färdigt riggade i kunskapsbanken. Elevernas individuella uppgifter dyker upp på deras skärmar och var och en av dem fördjupar sig i sitt arbete. Temat i dag är andra världskriget. Det finns tre olika nivåanpassade program och sju olika språkalternativ.

Eddie är magister i historia och 32 år gammal. Han är inte utbildad lärare, men har en gedigen erfarenhet av att arbeta med barn. Han älskar att berätta historier om hur det har varit tidigare och hur det har påverkat nutiden. Men hans berättelser finns det inget behov av just nu eftersom externa experter redan har utformat undervisningen. Hans uppgift är att matcha varje elev med uppgifter på rätt nivå och språk.

Eleverna arbetar koncentrerat med sina uppgifter. Många har hörlurar på sig, och AI rättar svaren i realtid. Alla elevernas svar skickas vidare för uppföljning till kommunen och staten. Det är kostnadseffektivt, transparent och likvärdigt. Men Eddie tycker att hans arbete känns tomt och meningslöst.

Plötsligt knackar det på dörren, det är en klassövervakare från rummet bredvid. Två elever har börjat bråka i korridoren och klassövervakaren behöver hjälp. Eddie reser sig. Att reda ut konflikter är en av hans uppgifter. Eleverna i Eddies klassrum tittar upp, men återgår sedan till skolarbetet. Uppgifterna finns ju färdigt, så det är bara att fortsätta. De är dessutom vana vid att klassövervakaren försvinner under korta stunder, och de vet att de förväntas klara sig utan Eddie.

Till Eddies uppgifter hör också att kontakta vårdnadshavare. Denna gång låter vårdnadshavaren trött och nedstämd. Hens barn upplever att det inte är roligt i skolan, arbetet innebär bara en massa klickande och svarande på frågor hela dagarna. Dagen avslutas med ett digitalt möte, där skolans personal tillsammans granskar kurvor och diagram över elevernas färdigheter och resultat per nivå, per språk och per grupp. Ledningen konstaterar att differentieringen fungerar. Eddie är tyst. Han tänker på de elever som har det svårare och som hade behövt en traditionell, undervisande lärare och inte bara en klassövervakare. Tänk vilken skillnad det hade gjort för dessa elever. Och tänk vilka historier han kunde ha berättat.

Scenario 2

Språkskärgården

Befolkningsutvecklingen, samhällsekonomin och arbetsmarknadens krav har medfört att de flesta barn och unga med ett annat förstaspråk än finska eller svenska har valt de finskspråkiga lärstigarna.

Svenskfinland blir alltmer isolerat och allt mindre. Elevunderlaget är begränsat, vilket skapar ekonomiska utmaningar. Detta gäller också kommuner med ett stort antal svenskspråkiga, där deras andel blir allt mindre, till exempel i huvudstadsregionen. Samtidigt har detta lett till innovation och samarbete. Lärdomar från verksamhet i språköarna har tagits tillvara. Kommunerna, föreningarna och stiftelserna arbetar tillsammans för att stärka de svenskspråkiga lärstigarna. Skolor, daghem och kulturverksamhet har integrerats i gemensamma centra där språk, identitet och gemenskap står i fokus.

I många kommuner arbetar de svenskspråkiga politikerna och tjänstemännen aktivt för att stöda skolor och daghem. En välfungerande verksamhet ses som avgörande för att kommunens svenskspråkiga befolkning inte ska fortsätta minska. I många kommuner har detta varit framgångsrikt. De svenskspråkiga lärstigarna är uppskattade och befolkningsutvecklingen positiv, vilket stärker det offentliga stödet för utbildningen. I undersökningar får de svenskspråkiga ungas välbefinnande goda betyg.

Undervisningen präglas av dubbla mål: att stärka den svenskspråkiga identiteten och samtidigt säkerställa att eleverna har goda kunskaper i finska och kan fungera i ett tvåspråkigt samhälle.

De tvåspråkiga kommunerna och de svenskspråkiga aktörerna samarbetar inom hela Svenskfinland. De olika aktörerna samarbetar över kommungränserna och delar på resurserna. Internatlösningar säkerställer att ungdomarna har möjlighet till skolgång på alla nivåer då hemkommunen inte har resurser eller tillräckligt elevunderlag.

Från att man talat om olika språköar är nu Svenskfinland mera att likna vid en språkskärgård där språköar och språkholmar bildar en helhet.

Resursutmaningarna kvarstår, särskilt när det gäller läromedel. Detta har lett till ökat nordiskt samarbete och ett större utnyttjande av digitala lösningar. Centrala aktörer är svenska nätverksorganisationer, fonder och stiftelser som stöder hela utbildningskedjan – från småbarnspedagogik till högre utbildning och arbetsliv. Ett fokusområde är att locka unga till studier inom pedagogik för att säkerställa tillgången till behörig personal på de svenskspråkiga lärstigarna.

Scenariot i förhållande till tre centrala osäkerheter:

- Samhällets ekonomiska resurser: I huvudsak tillräckliga
- Digitalisering och AI i utbildningen: Hög
- Polariseringen i samhället: Rätt hög

Persona

Klasslärarен Sasha

Klasslärare Sasha, 40 år, står återigen vid kopieringsmaskinen. Den surrar långsamt, nästan trött. I handen håller hon en bunt papper, årets fjärde version av samma arbetsblad. Andra världskriget igen, men nu på lätt svenska, med några finska stödord i marginalen och en liten faktaruta hon har plockat från en sverigesvensk lärobok.

I klassrummet är det lugnt. Flera elever halvslumrar. De har redan suttit i skoltaxin i över en timme på väg till skolan. Eleverna hälsar på sitt eget förstaspråk. Det finns många olika nationaliteter och språk i klassen, vilket Sasha tycker är bra. Det berikar skolan, klassen och hela samhället.

Lektionen börjar. Eleverna har inga läroböcker, men Sasha delar ut kompendier till alla. Trots stödorden är det många elever som behöver hjälp. Sasha sätter sig bredvid en av eleverna och förklarar. Det tar tid, men hon känner sig behövd.

Senare på förmiddagen kopplar klassen upp sig för en gemensam lektion med en annan skola i en annan kommun. På så sätt försöker man genomföra undervisningen så att resurserna ska räcka till.

På rasten ringer en vårdnadshavare till Sasha och ger uttryck för sin tacksamhet. ”Vi är så glada för att skolan finns och för att det ordnas undervisning på svenska.” Sasha känner sig nöjd, hon får bekräftelse på att hon gör ett viktigt jobb, det känner hon i hjärtat. Men frågan som gnager både henne och vårdnadshavaren är om

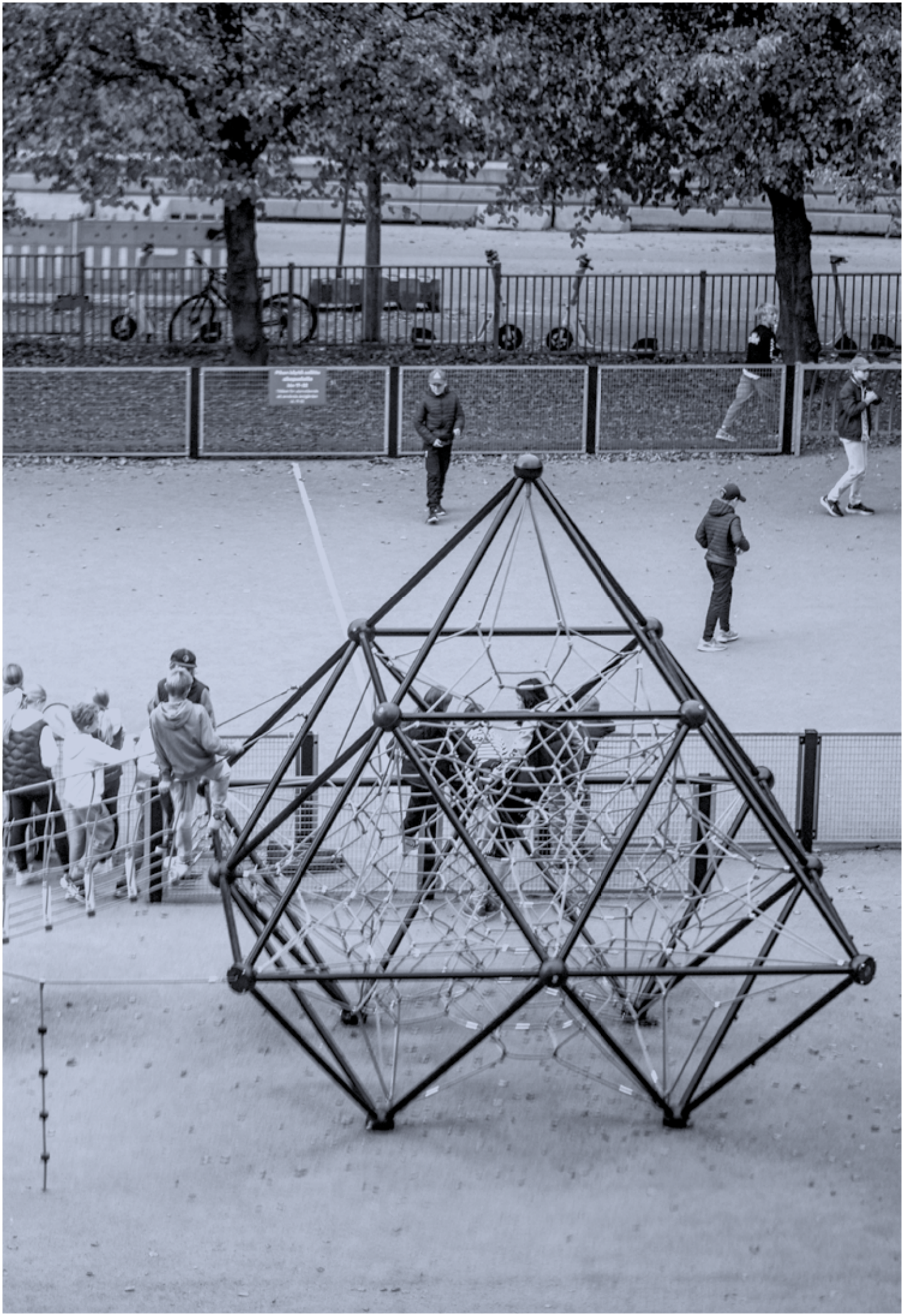

skolan kommer att finnas kvar. Frågan hänger i luften, ingen vet. Sasha försäkrar vårdnadshavaren att alla gör sitt bästa för att rädda skolan, men sanningen är att det behövs fler elever.

Efter lunch har Sasha planeringstid, i teorin. I praktiken sitter hon med tre materialpaket öppna i datorn. Det första är från Sverige och har ett bra innehåll, men det handlar om Sverige och är skrivet på ett språk som är för svårt för hennes elever. Det andra är ett material som översatts från finska och som saknar nyanser i språket. Det tredje materialet är hennes eget. Ett material hon sammanställer och använder i sin undervisning. Det tar mycket tid att skapa eget material. Hon kompletterar och förenklar texterna, lägger till bilder och stödord, ändrar och gör om. Hon är glad över sitt nätverk med kollegor i andra skolor. De fungerar som bollplank kring undervisning och material. Kanske hinner hon ringa en kollega senare idag?

Specialläraren kommer in i rummet. Hon har bara en timme på sig eftersom hon redan har besökt två andra skolor. Mycket av hennes tid går till att åka mellan skolorna. De hinner prata om ett par elever Sasha oroar sig för. Specialläraren reserverar ett par timmar följande vecka. Det är all tid hon har och frågan är om det räcker till för eleverna.

Dagen närmar sig sitt slut. En taxifärd på en dryg timme väntar många elever. En del av dem promenerar kanske ytterligare några kilometer efter taxifärden. Sasha sitter kvar en stund i klassrummet. Hon tänker på erbjudandet hon fått från en större skola. Högre lön och mindre ansvar. Hennes nuvarande anställning är så osäker, ska skolan finnas kvar? Men vill hon byta? Hon måste fundera några dagar till.

Scenario 3

Pengarna styr

Utvecklingen i Finland har lett till allt större ojämlikhet. Skillnaderna mellan kommuner, regioner och socioekonomiska grupper har vuxit och påverkar i hög grad utbildningen. Polariseringen i samhället har ökat märkbart.

Kommunerna har stor frihet att organisera sina utbildningssystem inom ramen för rådande styrdokument, men förutsättningarna varierar kraftigt. Välmående kommuner investerar i utbildning som en strategisk resurs, medan ekonomiskt pressade kommuner har svårt att upprätthålla kvalitet och rekrytera behörig personal. Lärstigarna ser mycket olika ut i olika delar av landet. För att delvis motverka polariseringen har Finland övergått från läroplikt till skolplikt.

En del föräldrar har reagerat på skillnaderna i utbildningen genom att organisera utbildningsverksamhet vid sidan av den offentliga skolan. Verksamheten erbjuder hög kvalitet och innovativa metoder, men är endast tillgängliga för dem som har råd. Det här förstärker ojämlikheten mellan elever.

Hur integrationen av elever med utrikesfödda föräldrar fungerar beror på kommunens resurser och kompetens. I vissa skolor skapas framgångsrika flerspråkiga miljöer, medan andra har svårt att hantera situationen. De kommuner som har brist på arbetskraft arbetar aktivare med integrationsfrågor.

Polariseringen är ett faktum och en följd av den framväxande privatfinansierade utbildningen, som endast en del har möjlighet att ta del av. Där resurserna är knappa har man också svårt att rekrytera behörig personal då den privatfinansierade utbildningssektorn erbjuder attraktiva arbetsplatser.

Staten försöker motverka ojämlikheten genom riktade insatser, men de strukturella skillnaderna mellan kommunerna gör det svårt.

Scenariot i förhållande till tre centrala osäkerheter:

- Samhällets ekonomiska resurser: Rätt knappa
- Digitalisering och AI i utbildningen: Lite högre än 2026
- Polariseringen i samhället: Mycket hög

Persona

Klasläraren Joar

Joar har varit klasslärare länge, i över 30 år. Nu är han 57. Han har sett många läroplaner och metoder komma och gå.

Klassrummet ser ut som tidigare, med whiteboardtavla, dokumentkamera, bord och stolar, böcker och material. Joar lägger ner mycket arbete på att välja material och uppgifter för eleverna. I Joars klass är skillnaderna mellan eleverna verkligt stora. Trots att alla sitter i samma rum tycks det finnas olika grupper i klassen. Längst fram sitter de elever vars vårdnadshavare ordnat privatundervisning efter skolan. De här vårdnadshavarna är kritiska till den allmänna undervisningen. Längst bak sitter de elever som verkligen kämpar med skolarbetet, men vars vårdnadshavare inte har råd att ordna hjälp åt dem efter skolan. I mitten av klassummet sitter de övriga.

I dag har Joar planerat sin undervisning kring litteratur och berömda författare. Han har anpassat texterna så gott han kunnat, och har själv gjort arbetsblad till eleverna. Han delar ut dem och ber eleverna börja jobba. "För lätt", ropar någon. "Det här har vi redan gjort på privatkursen." Joar märker att den kompletterande undervisningen ger resultat. Eleverna som deltar i den har en högre kunskapsnivå. Han skulle gärna arbeta mer utifrån den kunskapsnivån.

Efter lunch får han ett samtal från en vårdnadshavare. Hen tycker att undervisningen i skolan är usel och att hens barn inte lär sig något nytt där. Eleven har inte heller getts möjlighet att utvecklas. Vårdnadshavaren berättar att familjen lägger stora summor på extra, kompletterande undervisning och att det arbete Joar gör är undermåligt. Joar tänker för sig själv att vårdnadshavaren nog delvis har rätt. Det är svårt att bemöta alla elevers behov i klassen när förutsättningarna är så olika. Han bekymrar sig också för att skillnaderna mellan eleverna ohjälpligt ökar som en följd av att en del får så mycket extra. Det leder dessutom till mycket bråk mellan elevgrupperna. Klyftorna växer, liksom föraktet.

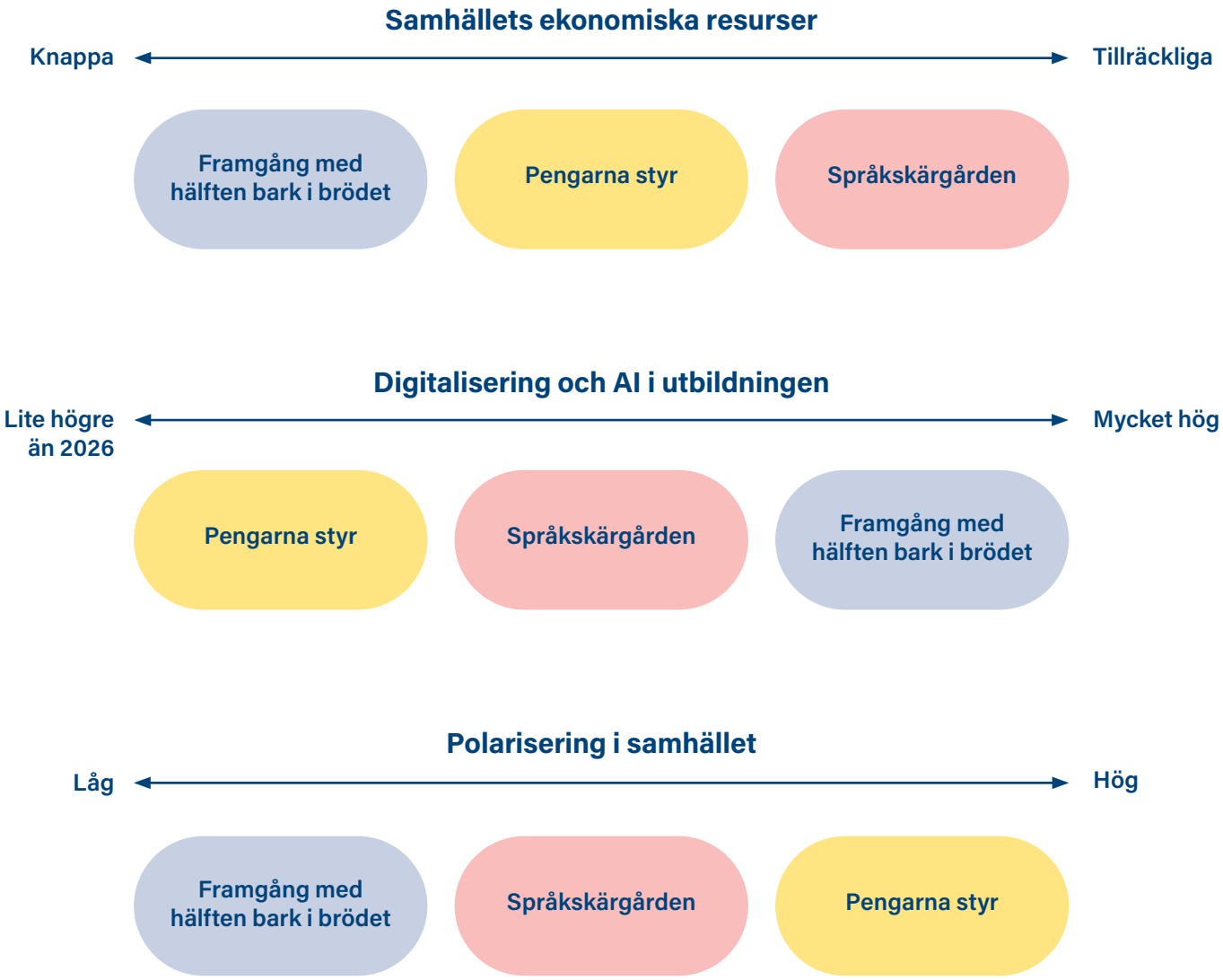
I lärarrummet förs livliga diskussioner. En kollega har sökt en tjänst i grannkommunen. Där är lönen högre och mer resurser riktas till skolan. Det här vet Joar. Det finns kommuner man hellre arbetar i, och kommuner som många söker sig bort ifrån. Det är väldigt ojämlikt mellan kommunerna. Joar har också börjat fundera på att byta arbetsplats. Han känner till kommuner där det är fokus på undervisning, där det finns resurser och där ledningen satsar på att ge lärarna tid och arbetsro. I dessa kommuner trivs lärarna och där är klyftorna mellan eleverna mindre.

För dagens sista lektion har Joar planerat ett mer elevcentrerat arbetssätt. Han delar in klassen i mindre grupper och ger dem olika uppgifter. Men uppgifterna tar tid och alla behöver hjälp. Eleverna ropar på honom och någon är väldigt frustrerad. Joar cirkulerar i klassrummet, försöker förklara, uppmuntra, peppa och heja på eleverna, men han räcker inte till. Kanske vore det bäst att söka sig till en annan kommun, tänker han. Då skulle pengarna styra även hans beslut. Han upplever att det inte räcker med att göra sitt bästa när resurserna minskar.

Scenariospecifik situationsanalys

Scenarierna bygger på tre centrala osäkerheter: ekonomi, digitalisering och polarisering. I bilden nedan illustreras hur osäkerheterna formar scenarierna.

Granska konkreta frågor som scenariot aktualiserar med hjälp av tabellen. Syftet är att synliggöra kritiska frågor som kan vara viktiga att beakta i beslutsfattandet med hänsyn till att framtiden är osäker. Notera att alla frågor inte nödvändigtvis är aktuella för er. Välj de som ni upplever relevanta och komplettera gärna med egna frågor.

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
Hur mår elever/ lärare/pedagoger på den svenskspråkiga lärstigen?			
Hur är tillgången på personal som behärskar svenska?			
Hurdan är tillgången på läromedel?			
Hur stöds och integreras elever med annat förstaspråk än svenska?			
Hur utnyttjas digitala lösningar och verktyg?			
Hur undviks möjliga nackdelar av digitalisering?			

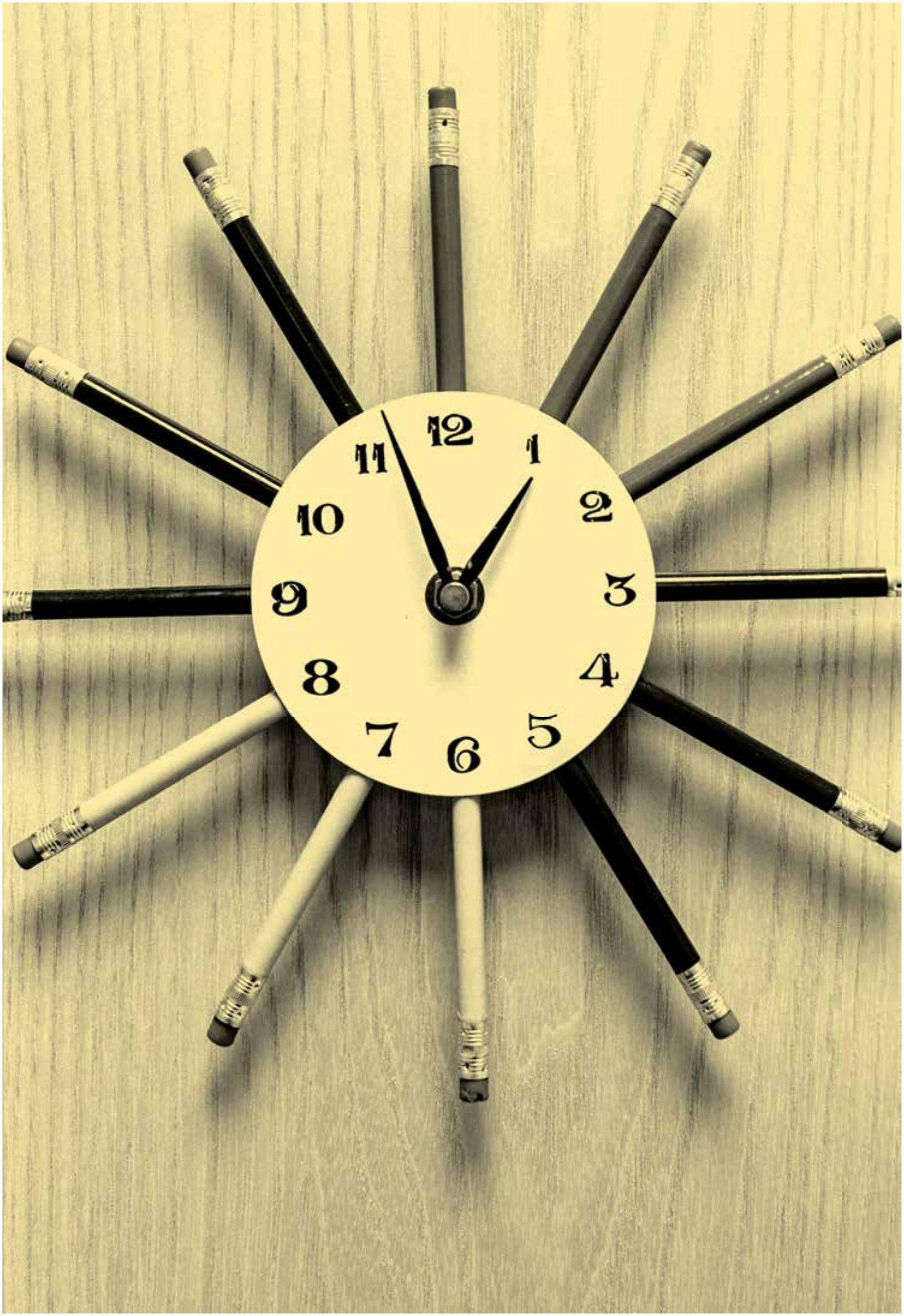
Sammanfatta era reflektioner. Hur ser det ut i din kommun? Hur räcker resurserna? Diskutera därefter följande frågor utgående från er analys:

- Vad behöver vi göra annorlunda om detta scenario blir verklighet?
- Vad behöver vi börja göra redan nu för att vara förberedda?
- Vilka konkreta arbetssätt eller lösningar skulle vi vilja testa utifrån detta scenario?
- Vad kan vi göra tillsammans (inom småbarnspedagogiken/skolan/kommunen) för att stärka kvaliteten i verksamheten?
- Vilka risker ser vi – och vad kan vi göra för att motverka dem i praktiken?
- Vilka elever eller grupper behöver vi särskilt ta hänsyn till i våra åtgärder?
- Vad kan vi sluta med för att frigöra tid och resurser?
- Vilka samarbeten behöver vi utveckla eller stärka?
- Vad är ett första konkret steg vi kan ta efter denna diskussion?

Har materialet och diskussionerna resulterat i nya tankar och idéer?

Berätta gärna för oss på Sydkusten och SFV via formuläret:

sfv.fi/framtid

12
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Några punkter från rapporten *Grundskolan 2045: För livet. Vision för den finländska skolan*

- Grundskolan är Finlands viktigaste framtidsinstitution.
- Grundskolan ska främja ett meningsfullt liv och uppdraget är bredare än kunskapsförmedling.
- Skolan ska vara till för livet och bygger på ett meningsfullt liv, ett liv tillsammans och ett liv på planeten. Grundskolans framtid vilar på bildning, mening, hopp, aktörskap och det gemensamma bästa.
- Visionen vill fungera som ett verktyg som kan hjälpa oss att fatta kloka beslut och att utveckla skolan även vid snabba förändringar.
- Visionen vill vara en kompass för framtiden och uppmuntra till det allmänna framtidstänkandet.
- Grundskolan ska vara en av världens bästa platser att både lära sig och undervisa i.

Några punkter från rapporten *Perusopetuksen järjestäminen murroksessa. Väestökehityksen haasteita perusopetuksen järjestämisessä tarkastelevan työryhmän loppurapportti*

- För Finlands framtida framgång är det viktigt att investera i en grundläggande utbildning av hög kvalitet. Att antalet barn minskar ska inte ses som en inbesparning i den offentliga ekonomin. Att ordna utbildning på två språk medför extra kostnader.
- Skolnätverk och samarbetet över kommungränserna behöver utvecklas. Kommunerna behöver hitta nya sätt att organisera utbildningen.
- Grundläggande utbildning ska utvecklas som en skola som är gemensam för alla och stödet och kontinuiteten för språkinlärningen ska stärkas.
- Undervisning med fjärruppkoppling utgör en möjlighet inom utbildningen.
- Barnen har rätt till undervisning på sitt modersmål.
- Läromedel på svenska behöver hållbara strukturer.

Några punkter från rapporten *Kartläggning om den svenskspråkiga småbarnspedagogiken i Finland*

- Småbarnspedagogiken skapar tillsammans med den grundläggande undervisningen den bas som utbildningen vilar på.
- Den svenskspråkiga småbarnspedagogiken är ofta en start för barnets svenskspråkiga utbildningsväg.
- Den svenskspråkiga småbarnspedagogiken fungerar väl, men tillgången och kvaliteten varierar mellan kommunerna.
- Personaltillgången är en utmaning på många håll och attraktionskraften inom yrket borde stärkas.
- Undervisningsspråket bör regleras i lagen och personalens språkkunskaper likaså.
- Tillgången till och kvaliteten på svenskspråkigt material och fortbildning bör stärkas.

SYDKUSTEN

SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND

SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER